

Paskaidrojuma raksts par Līvānu novada pašvaldības 2016. gada budžetu

Budžets ir instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī pašvaldības teritorijas ilgtermiņa attīstībai.

Pašvaldības teritorijas ilgtermiņa attīstību nosaka Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2030.gadam un Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programma 2012.-2018.gadam.

Attīstības programmai ir izstrādāts Rīcību plāns 2012.-2018.gadam, paredzot konkrētas rīcības izvēršamo mērķu sasniegšanā:

Prioritāte 1

Dzīves un darba prasmes, pašiniciatīva un uzņēmība

Mērķis:

Mūža garumā attīstīt uzņēmējdarbībai un darbam nepieciešamās dzīves prasmes, iemaņas, pašiniciatīvu un uzņēmību

Rīcības virziens 1.1.

Visiem bērniem bērnībā (1-6 gadi) tiek attīstītas pamata **dzīves prasmes un radošā domāšana**

Rīcības virziens 1.2.

Skolas vecumā (7-18 gadi) tiek saglabātas un attīstītas pamata **dzīves prasmes, individualitāte, lokālpatriotisms, biznesa pamatzināšanas, personīgā iniciatīva, atbildība un interese par dabas zinātnēm**

Rīcības virziens 1.3.

Visa mūža garumā tiek saglabāta un attīstīta iedzīvotāju **pašaktivitāte, uzņēmība, dzīves prasmes, atbildība, gatavība saprātīgi riskēt un vēlme strādāt**

Prioritāte 2

Uzņēmējdarbība, darbs un ģimenes labsajūta

Mērķis:

Nodrošināt pievilcīgu vidi uzņēmējdarbībai, darbam un ģimenes labsajūtai

Rīcības virziens 2.1.

Vietējiem iedzīvotājiem, esošajiem un potenciālajiem uzņēmējiem un investoriem tiek nodrošināta **pievilcīga ekonomiskā vide**

Rīcības virziens 2.2.

Vietējiem iedzīvotājiem, esošajiem un potenciālajiem uzņēmējiem un investoriem tiek nodrošināta **pievilcīga sociālā vide**

Rīcības virziens 2.3

Vietējiem iedzīvotājiem, esošajiem un potenciālajiem uzņēmējiem un investoriem tiek nodrošināta **pievilcīga dabas vide**

Atbilstoši Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programmas 2012.–2018.gadam noteiktajām prioritātēm, kā arī izvērtējot šobrīd pieejamo informāciju par finansējuma piesaistes iespējām, 2016.gadā ir iekļauts finansējums sekojošu Attīstības programmas Rīcību plāna pasākumu realizācijai, kuriem uzsākušies sagatavošanās darbi un kuriem plānots piesaistīt ES struktūrfondu un citu fondu finansējumu, t.sk. nodrošinot ar Līvānu novada domes līdzfinansējumu:

RĪCĪBA 2.1.1. Līvānu biznesa parka attīstība industriālajā zonā

PASĀKUMS 2.1.1.8. Publiskās infrastruktūras kvalitātes uzlabošana Līvānu industriālajā zonā uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai (darbus plānots veikt Celniecības ielā, Stirnu ielā, t.sk. dzelzceļa pārvada izbūve gājējiem Līvānu pilsētā)

PASĀKUMS 2.1.1.9. Publiskās infrastruktūras kvalitātes uzlabošana Līvānu industriālās zonas sasniedzamībai un uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai (darbus plānots veikt Stacijas ielā un Fabrikas ielā)

PASĀKUMS 2.1.1.10. Līvānu novada pašvaldības uzņēmuma SIA “Līvānu siltums” teritorijas pielāgošana jaunu uzņēmumu izvietošanai un uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai Līvānu industriālajā zonā (plānots veikt veco ēku nojaukšanu, teritorijas sakārtošanu un labiekārtošanu, noliktavu laukuma izveidi uzņēmumiem)

PASĀKUMS 2.1.1.11. Līvānu pilsētas ielas pārbūve uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai (darbus plānots veikt Baznīcas ielā)

RĪCĪBA 2.1.2. Transporta infrastruktūras uzlabošana Līvānu novadā

PASĀKUMS 2.1.2.3. un PASĀKUMS 2.1.2.10. Līvānu novada pagastu ceļu pārbūve uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai lauku teritorijās (darbus plānots veikt Jersikas pagasta ceļam “Cirsenieki - Iztekas”, Turku pagasta ceļa “Veiguri – Silavas – Robežnieki - Gaiņi” posmam, Sutru pagasta ceļam “Sutri – Krivoki”, Rožupes pagasta ceļa “Drēņi – Kalvāni - Lietaunieki” posmam, Rudzātu pagasta ceļam “Vilkmugura - Piļupsala”)

PASĀKUMS 2.1.2.11. Līvānu pilsētas ielas pārbūve uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai (darbus plānots veikt Dzirnavu ielā)

RĪCĪBA 2.1.4. Komunālo pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošana Līvānu novadā

PASĀKUMS 2.1.4.3. Ielu apgaismes sistēmas attīstība Līvānu pilsētā (sevišķi individuālo māju rajonos) un pagastu centros (darbus plānots veikt Jersikas pagastā ierīkojot apgaismojumu 3 “Upenieku” ciemata ielās - Vītolu, Bērzu, Liepu ielas)

RĪCĪBA 2.2.3. Izglītības iestāžu infrastruktūras un atbalsta pasākumu uzlabošana

PASĀKUMS 2.2.3.21. Līvānu novada izglītības iestāžu mācību vides infrastruktūras uzlabošana (darbus plānots veikt Līvānu 1.vidusskolā: mācību kabinetu pārbūve un aprīkojuma papildināšana, ergonomiskas mācību vides veidošana, dabaszinību kabinetu modernizācija, jaunu IKT risinājumu ieviešana mācību procesā)

RĪCĪBA 2.2.8. Kultūras pasākumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšana

PASĀKUMS 2.2.8.8. Pagastu teritorijās esošo kultūras namu infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana (darbus plānots veikt Jersikas pagasta tautas nama zālē)

RĪCĪBA 2.3.2. Dabas vides ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana

PASĀKUMS 2.3.2.11. Vides kvalitātes un dabas resursu uzlabošanas, kontroles un aizsardzības pasākumu nodrošināšana Līvānu novadā (plānots veikt meliorācijas sistēmu pārbūvi un atjaunošanu Līvānu novadā 4 grāvjiem – Aizpuriešu, Teļu, Mošanu un Sila grāvis)

2016.gadā tiks veikta arī Attīstības programmas Rīcību plāna pasākumu realizācija par Līvānu novada domes budžeta līdzekļiem, kā arī tiks turpināts darbs pie ārējā finansējuma piesaistīšanas to realizācijai.

2016. gadā Līvānu novada pašvaldības budžetā prioritāte ir pilsētas un novada infrastruktūras (ielu, skvēru, laukumu utl.) labiekārtošana un rekonstrukcija, pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sekmīgas darbības nodrošināšana, iedzīvotāju sociālās aizsardzības nodrošināšana, atbalsts ģimenēm ar bērniem, kā arī valstī noteiktās minimālās darba algas palielināšana pašvaldībā, tās struktūrvienībās un budžeta iestādēs strādājošajiem. Turpmākajos gados būtisku izdevumu daļu sastādīs Eiropas Savienības (ES) fondu 2014.-2020. gadam plānošanas perioda attīstības projektu izstrāde, ieviešana un līdzfinansēšana.

Līvānu novada pašvaldības ilgtermiņa politika ir virzīta uz novada kā reģionālas nozīmes centra attīstību, pilnveidojot infrastruktūru un veidojot Līvānu novadu kā pievilcīgu dzīves vidi visu vecumu iedzīvotājiem, jo īpaši ģimenēm ar bērniem. Arī 2016.gadā tiks saglabāta iespēja ģimenēm ar bērniem, kuri apmeklē izglītības iestādes, saņemt pašvaldības apmaksātas brīvpusdienas, kā arī vienreizējo pabalstu daudz bērnu ģimenēm un bērna piedzimšanas pabalstu.

Iedzīvotāju sociālās labklājības veicināšanā lielākais kavēklis ir darba vietu trūkums, tāpēc turpmākajos gados tiks īpaši akcentēts pašvaldības atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai Līvānu novadā. Turpmākajos gados budžetā paredzēts līdzfinansējums Līvānu pilsētas industriālo zonu infrastruktūras sakārtošanai, radot pievilcīgu vidi uzņēmējdarbības attīstībai.

Līvānu novada domes 2016.gada budžets izstrādāts, ievērojot likumus „Par pašvaldību budžetiem”, „Par pašvaldībām”, „Par budžetu un finanšu vadību”, „Par valsts budžetu 2016.gadam”, kā arī nodokļu likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos paredzētās prasības un pašvaldības plānošanas dokumentos noteiktos mērķus.

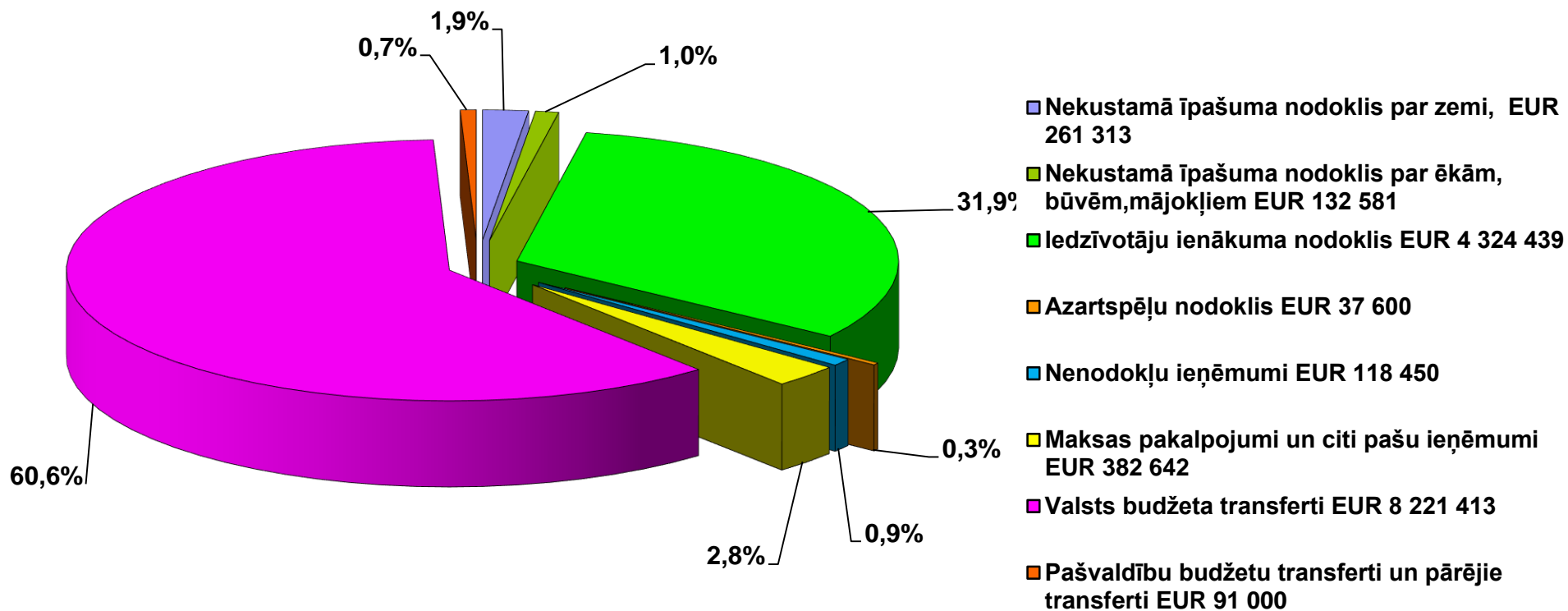
PAŠVALDĪBAS PAMATBUDŽETS

1. Ieņēmumu daļa.

Pašvaldības 2016. gada pamatbudžetā plānoti ieņēmumi 13 569 438 *euro* apmērā (skat. 1.att.), tai skaitā:

- nodokļu ieņēmumi	4 755 933 <i>euro</i> (35,05 %)
- nenodokļu ieņēmumi	118 450 <i>euro</i> (0,87 %)
- transfertu ieņēmumi	8 312 413 <i>euro</i> (61,26 %)
- maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	382 642 <i>euro</i> (2,82 %)

1. att. Pamatbudžeta ieņēmumu struktūra 2016.gadā.

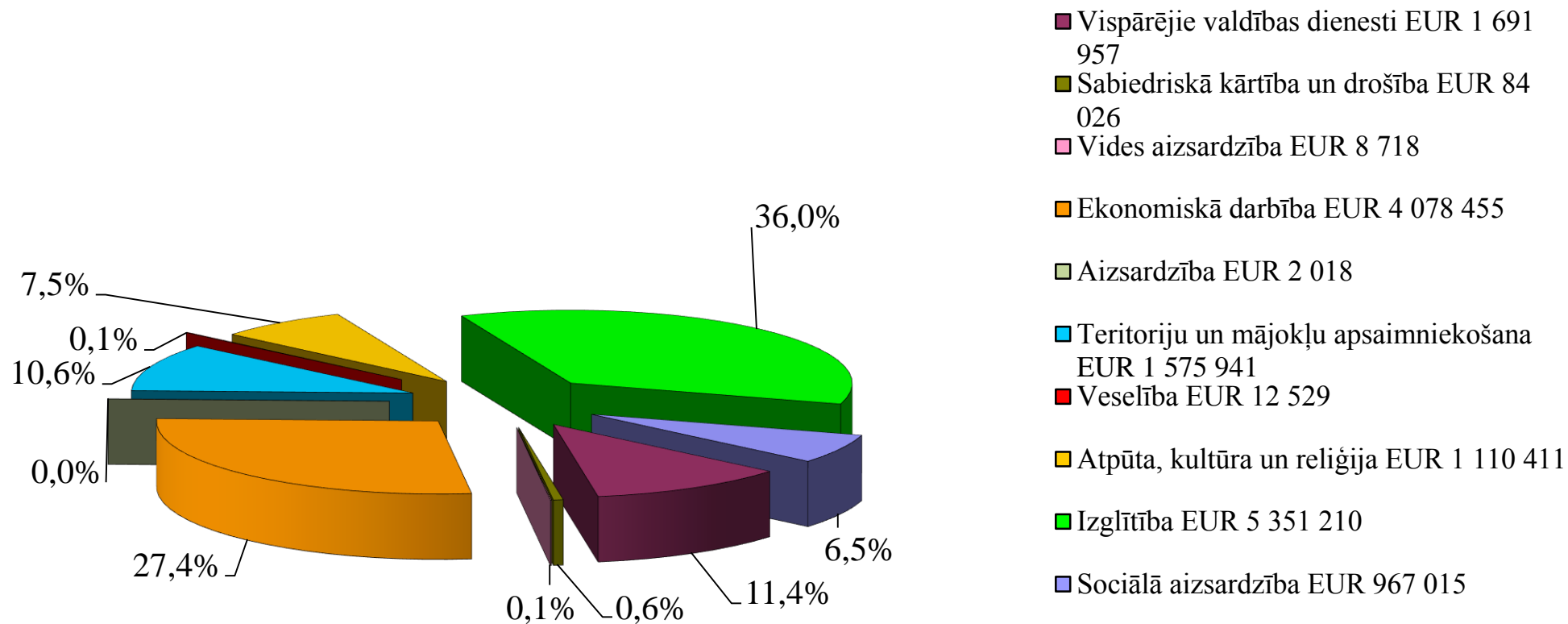

2. Izdevumu daļa.

Pašvaldības 2016. gada pamatbudžetā plānoti izdevumi 14 882 280 *euro* apmērā (skat. 2.att.), tai skaitā:

- vispārējie valdības dienesti	1 691 957 <i>euro</i> (11,37 %)
<i>t. sk. izdevumi neparedzētiem gadījumiem</i>	<i>168 277 euro (1,13 %)</i>
- aizsardzība	2 018 <i>euro</i> (0,01 %)
- sabiedriskā kārtība un drošība	84 026 <i>euro</i> (0,56 %)
- ekonomiskā darbība	4 078 455 <i>euro</i> (27,41 %)
- vides aizsardzība	8 718 <i>euro</i> (0,06 %)
- teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	1 575 941 <i>euro</i> (10,59 %)
- veselība	12 529 <i>euro</i> (0,08 %)
- atpūta, kultūra un reliģija	1 110 411 <i>euro</i> (7,46 %)
- izglītība	5 351 210 <i>euro</i> (35,96 %)
- sociālā aizsardzība	967 015 <i>euro</i> (6,50 %)

2.att. Pamatbudžeta izdevumu struktūra 2016.gadā.

3. Finansēšana.

Aizņēmumi	1 278 931 euro
Aizņēmumu atmaksas	510 574 euro
Pamatkapitāla palielināšana	88 695 euro
t. sk. - SIA „Līvānu slimnīca”	88 695 euro

Budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā 633 180 euro

Kopā finansēšana 1 312 842 euro.

Līvānu novada domes parāds Valsts kasei uz 2016. gada 1. janvāri - **6 445 219 euro**.

2016. gadā plānots ņemt aizņēmumus Valsts kasē:

472 384 euro apmērā projekta „Meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana Līvānu novadā” īstenošanai;

806 547 euro apmērā projekta „Līvānu novada pagastu ceļu pārbūve novadā” īstenošanai.

Plānotais Līvānu novada domes parāds uz 2016. gada 31. decembri – **7 189 068 euro**.

Pielikumā: Līvānu novada domes saistību grafiks.

Kopējais iedzīvotāju skaits uz 01.01.2016. **Līvānu novadā** saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra datiem ir **12 759** (2015.gadā - 12 983 iedzīvotāji)

Līvānu pilsētā – **8208** (2015.gadā - 8173);
Jersikas pagastā – **862** (2015.gadā – 1009);
Rožupes pagastā – **1337** (2015.gadā – 1354);
Rudzātu pagastā – **823** (2015.gadā – 843);
Sutru pagastā – **607** (2015.gadā - 636);
Turku pagastā – **922** (2015.gadā – 967).

Bērnu un jauniešu skaits (līdz darba spējas vecumam) ir **1711** (2015.gadā – 1726);
darbspējīgo iedzīvotāju skaits – **8280** (2015.gadā – 8495); iedzīvotāju skaits pēc darba spējas vecuma – **2768** (2015.gadā – 2761).

2015.gadā Līvānu novadā dzīvo **8574** latvieši (2015.gadā – 8717), **3332** krievi (2015.gadā - 3410), **233** baltkrievi (2015.gadā - 236), **213** poļi (2015.gadā – 226), **407** pārējo tautību iedzīvotāji (2015.gadā – 393). No kopējā iedzīvotāju skaita novadā **11 871** cilvēki ir Latvijas pilsoņi, **633** ir nepilsoņi.

Dati par iedzīvotājiem: 01.01.2016.

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Lielākā sociāli ekonomiskā problēma Līvānu novadā un valstī kopumā ir iedzīvotāju skaita samazinājums un salīdzinoši augstie bezdarba rādītāji. Tomēr pēdējos gados bezdarba līmeņa rādītājiem ir tendence samazināties. Bezdarba līmeņa rādītāji Līvānu novadā:

2016.gada 1.janvārī – 16,1% jeb 1164 personas

2015.gadā – 17%
2013.gada decembrī – 18,6%
2012.gada decembrī – 18,7%

Avots: Nodarbinātības Valsts aģentūra

Demogrāfiskā situācija Līvānu novadā. Saskaņā ar Līvānu novada Dzimtsarakstu nodaļas apkopotajiem datiem, 2015.gadā Līvānu novadā piedzimuši **96** bērni (2014.gadā - 87 bērni), miruši **185** cilvēki (2014.gadā - 196 cilvēki), laulības reģistrētas **69** pāriem (2014.gadā - 63 pāriem).

Līvānu novada domes priekšsēdētājs

A. Vaivods